

HB
ATELIER
delen | informeren | creëren

Plusklassen meer- en hoogbegaafde leerlingen

Factsheet

Ambitie

Eén van onze ambities is een dekkend netwerk realiseren voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Zo kunnen kinderen, mits ze voldoen aan bepaalde criteria, deelnemen aan *een plusklas* binnen de eigen gemeente. En dat is fijn, want we zien uit studies dat een plusklas positieve effecten laat zien. Zeker als de basisondersteuning voor meer- en hoogbegaafde leerlingen onvoldoende is, kan de plusklas zorgen voor verbeterde leerresultaten. We stimuleren schoolbesturen daarom om samen de plusklas te realiseren én kennis te delen.

Bij de verschillende schoolbesturen werken al hoogbegaafdheidsspecialisten. Zij hebben samen het handboek *Plusklassen binnen SWV PO 30 06* geschreven. Deze factsheet is daar een verkorte versie van. Wil je meer informatie, sla het handboek er dan ook nog eens op na.

Doelgroep en criteria plusklas

De plusklas is er voor hoogbegaafde leerlingen vanaf groep 4. Leerlingen die behoefte hebben aan meer verrijking dan de eigen school biedt. Kinderen nemen een dagdeel per week (minimaal 3,5 uur) deel aan de plusklas. Voor de plusklas staat een bevoegd leerkracht basisonderwijs of een specialist hoogbegaafdheid.

Let op: niet elke hoogbegaafde leerling komt in aanmerking voor de plusklas. We hebben criteria vastgesteld voor deelname aan een plusklas. Een toelatingscommissie beoordeelt de toelaatbaarheid en plaatsing aan de hand van deze criteria:

- Gemeten intelligentie met percentiel van 95% (o.a. WISC –V).
- Citoscores passend bij potentieel, met uitzondering van de zogenaamde onderduikende leerling.
- Onderwijsbehoeften sluiten aan bij aanbod plusklas.
- De leerling behoort tot één van de volgende profielen van begaafdheid: zelfsturend autonoom, aangepast succesvol, creatief uitdagend, onderduikend of de twice-exceptional leerling (waarbij het gedragsprobleem of leerstoornis niet belemmerend is voor het deelnemen aan de plusklas voor het kind zelf of voor andere kinderen).

Doel van de plusklas

Leerlingen die naar de plusklas gaan scoren vaker hoger wat betreft rekenen/wiskunde, taal, exacte vakken, maar ook sociale competenties en gedrag. Naast verbeterde leerprestaties willen wij in de plusklas:

- kinderen begeleiden tot zelfstandige, autonome leerlingen.
- kinderen gemotiveerd en betrokken houden bij school en leren. We stimuleren leerlingen hier tot een leven lang leren.
- kinderen meer zelfkennis geven en ze eigenaar te maken van hun leerproces. Dit doen we o.a. door te werken vanuit doelen.

- kinderen leren de transfer te maken naar andere leersituaties. Hiermee bedoelen we dat leerlingen kennis en vaardigheden die ze geleerd hebben ook in andere situaties kunnen toepassen.
- de executieve functies van kinderen verder ontwikkelen. Dit zijn de functies die leerlingen nodig hebben om denken en gedrag te controleren en om complexe taken uit te kunnen voeren.
- kinderen leren hoe ze moeten leren. Dit met het oog op een succesvolle start op het voortgezet onderwijs.

Ons aanbod in de plusklas

In de plusklas bieden we een verrijkt leerprogramma dat past bij de onderwijs- en leerbehoeften van de hoogbegaafde leerling. Samen met peers werken kinderen aan hun eigen ontwikkeling. Peers zijn leerlingen die op hetzelfde niveau denken en vergelijkbare humor en interesses hebben.

Verrijken betekent met echt uitdagende opdrachten tegemoetkomen aan wat deze leerlingen nodig hebben. Verrijkingsstof heeft aandacht voor:

- versterken metacognitieve vaardigheden (beheersen en overzien van structuren voor het waarnemen, bewerken en onthouden van informatie);
- complexiteit (werken met kwesties i.p.v. vragen);
- creativiteit (werken met hogere-orde-denkvragen, die vragen om creativiteit van de leerling);
- intensiteit (gevoeligheid en intens gedrag, zijnsluit).

De activiteiten in de plusklas zijn gericht op:

- executieve functies
- persoonlijkheidsvorming (overtuigingen, motivatie, frustratietolerantie)
- creatief denken
- samenwerken
- zelfstandig werken
- eigenaarschap

Transfer

De vaardigheden en kennis die leerlingen opdoen in een plusklas moeten zij ook kunnen gebruiken in andere leersituaties. Dit doen we door:

- te werken met doelen (we vertalen de kerndoelen naar verrijkingsdoelen);
- vaardigheden aan te leren (metacognitieve vaardigheden, executieve vaardigheden en 21ste - eeuwse vaardigheden);
- kennis over te dragen waarbij inzicht en begrip belangrijk is;
- bij ons aanbod gebruik te maken van de taxonomie van Bloom (hogere-orde-denken);
- het versterken van de analytische, creatieve en praktische vaardigheden (ACP-denken Sternberg).

Om de transfer te stimuleren is het van belang om te zorgen voor verbinding tussen de plusklas en de reguliere groep. Hier zorgen we voor door:

- schoolopdrachten meegeven vanuit de plusklas;
- coaching/ begeleiding door plusklasbegeleiders op de scholen;
- portfoliomap (gezamenlijke rapportage van kind, leerkracht en plusklasbegeleider over de ontwikkeling van het kind);
- portfoliogesprekken;
  - minimaal een keer per jaar
  - op de reguliere school
  - kind-ouder-leerkracht-plusklasbegeleider
  - koppelen aan doelengesprek
- een digitale leeromgeving op samenwerkingsverbandniveau.

Aanmelden

Wil jij een kind aanmelden bij de plusklas? Dit doe je door de volgende documenten aan te leveren:

- aanmeldingsformulier:
  - informatie over gedrag, leerhouding, executieve functies e.d.
  - voortraject (o.a. geboden verrijking)
  - onderwijsbehoeften van het kind
  - hulpvraag voor de plusklas
  - handelingsverlegenheid van de school
- toestemmingsformulier van ouders
- samenvatting of verslag van signaleringsinstrument
- verslag van intelligentieonderzoek
- overzicht van CITO-LOVS

Belangrijk om te weten

- Leerlingen zijn verplicht elke week naar de plusklas te komen.
- Verlof wordt geregeld met de eigen directeur.
- School of leerkracht van de leerling tekent een contract. Afgesproken wordt onder andere dat in de reguliere klas tijd ingepland is om te werken aan de verrijkingsopdrachten uit de plusklas. De leerkracht begeleidt de leerling hier indien nodig ook in.

Vragen?

Neem dan contact op met het steunpunt HB van ons samenwerkingsverband. Ons mailadres is: hoogbegaafdheid@swvpo3006.nl.

Noot: De informatie in deze factsheet is mede gebaseerd op kennis uit vakliteratuur en online bronnen. Voor een volledige bronnenlijst verwijzen we je naar het Handboek Plusklassen binnen SWVPO 3006.